

Lokaal erkenningskader Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA) Heuveland

1. INLEIDING

Het Vlaams Decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA) kent aan lokale besturen de regierol toe om, samen met alle lokale partners, een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten te ontwikkelen. Dit geïntegreerd aanbod moet speelkansen, ontwikkelingsmogelijkheden en veilige begeleiding voor kinderen garanderen; ouders ondersteunen in de combinatie van werk, opleiding en gezin en toegankelijk en betaalbaar zijn voor alle gezinnen.

Met de decreetwijziging van 16 mei 2025 introduceerde de Vlaamse overheid het instrument van het lokaal erkenningskader. Dit kader bepaalt de visie en kwaliteitscriteria waaraan organisatoren moeten voldoen; de voorwaarden voor erkenning en de procedure, opvolging en handhaving.

Het erkenningskader bepaalt voorwaarden waaronder het gemeentebestuur Heuveland organisatoren erkent die buitenschoolse opvang en activiteiten organiseert voor kinderen van 2,5 tot en met 12 jaar. Dit erkenningskader voldoet aan het Vlaams kwaliteitskader BOA en vervangt de tot 1 januari 2026 gebruikte kwaliteitslabel kinderopvang.

Het erkenningskader omvat drie doelstellingen:

1. De realisatie van de doelen van het BOA-decreet.
2. Het versterken van de lokale BOA-visie en samenwerking tussen lokale actoren.
3. Het formeel erkennen van opvanginitiatieven die voldoen aan minimale en lokale kwaliteitsvoorwaarden.

2. KWALITEITSVISIE

De gemeente Heuveland hanteert de volgende uitgangspunten voor kwaliteit:

- Vertrouwen in organisatoren staat centraal;
- het beschrijven van minimale voorwaarden, stimuleren groei en verbetering;
- hanteren van een kwaliteitscyclus: visie → uitvoering → evaluatie → verbetering;
- zichtbaarheid van kwaliteit in praktijk én beleid;
- en de organisator werkt samen met andere lokale spelers, want opvang is deel van een breder netwerk.

3. ORGANISATOR OPVANG EN ACTIVITEITEN

De organisator, instelling of voorziening die groepsgerichte en voor iedereen toegankelijke activiteiten organiseert in de vrije tijd, buiten de schooluren, met als primaire doelstelling vrijetijdsbesteding of opvang van kinderen waarvan het lokaal, de maatschappelijke zetel of het werkingsadres op Heuvelands grondgebied ligt en de vrijetijdsbesteding of opvang hoofdzakelijk gericht is op Heuvelandse kinderen.

Het opvanginitiatief neemt jaarlijks deel aan de vergaderingen van het samenwerkingsverband BOA. Het opvanginitiatief heeft een samenwerkingsovereenkomst met UiTPAS Heuveland.

4. TOEPASSINGSGEBIED

Dit erkenningskader is van toepassing op alle organisatoren die opvang en activiteiten aanbieden:

- voor- en naschools;
- op woensdagnamiddag;
- schoolvrije dagen;
- en of vakantiedagen;

voor kinderen van 2,5 tot 12 jaar, op het grondgebied van de gemeente Heuvelland.

Het erkenningskader is van toepassing voor:

- professionele initiatieven;
- schoolgebonden opvang;
- kleinschalige werkingen;
- vrijetijdsgerichte opvanginitiatieven;
- en of tijdelijke of seizoensgebonden werkingen.

Het erkenningskader is niet van toepassing voor:

- initiatieven in kader van onderwijs (uitstappen, bijles,...);
- initiatieven die erkend zijn via het algemeen erkenningsreglement gemeente Heuvelland;
- initiatieven die vallen onder reguliere oppasdiensten (babysit gezinsbond);
- initiatieven die erkend en gesubsidieerd worden door Agentschap Opgroeien.

5. ERKENNINGSVOORWAARDEN

De organisator voldoet aan alle voorwaarden binnen zes kwaliteitsdomeinen, vastgelegd in het Vlaams kwaliteitskader BOA door de Vlaamse Regering. De voorwaarden zijn geordend volgens zes kwaliteitsdomeinen: pedagogisch beleid, medewerkersbeleid, toegankelijkheid, organisatorisch beleid, monitoring & evaluatie en verbondenheid.

1. Pedagogisch beleid

Activiteiten sluiten aan bij de ontwikkeling, talenten en interesses van kinderen én vertrekt vanuit de interesses en leefwereld van kinderen. De focus ligt op (vrij)spel, keuzevrijheid en inspraak van de kinderen. Er wordt een veilige, warme omgeving geboden met aandacht voor taalontwikkeling en versterking van het Nederlands.

- Kwaliteitsvolle interacties: er wordt gestreefd naar het aangaan van kwaliteitsvolle, respectvolle en ontwikkelingsgerichte interacties tussen medewerkers en kinderen. Dit betekent dat medewerkers een veilige, stimulerende en betrokken omgeving bieden voor de ontwikkeling van het kind.
- Gebruik van het Nederlands: Het gebruik van het Nederlands wordt bevorderd, zowel in interacties met kinderen als in de communicatie met ouders en collega's. Het is essentieel dat de medewerkers zich correct kunnen uitdrukken in het Nederlands om een duidelijke communicatie te waarborgen.
- Veiligheid en gezondheid: zowel de binnen- als buitenruimtes zijn uitdagend én veilig. Er is een onderhoudsplan voor hygiëne en de risico's worden systematisch in kaart gebracht en aangepakt. Voor elke locatie is er een evacuatieplan beschikbaar en zijn de pictogrammen duidelijk zichtbaar.

2. Medewerkersbeleid

Er is een zorgzaam personeelsbeleid met aandacht voor welzijn en betrokkenheid.

- Competenties en vorming: medewerkers dienen te beschikken over de nodige pedagogische en professionele competenties. Dit omvat vaktechnische kennis en vaardigheden die nodig zijn om de opvang adequaat te verzorgen. Er wordt verwacht dat medewerkers minstens één pedagogische vorming (van minstens een half dagdeel) per jaar volgen en deze kunnen aantonen.
- Strafregistercontrole: medewerkers beschikken over het vereiste uittreksel uit het strafregister, niet ouder dan 15 dagen bij start, en wordt jaarlijks vernieuwd.
- Verantwoordelijkheid: elke werking heeft een aanspreekpunt.
- Veiligheid en EHBO: drie jaarlijkse erkende opleiding levensreddend handelen én jaarlijkse bijscholing EHBO.

3. Toegankelijkheid

Het aanbod is open voor alle kinderen. Drempels worden verlaagd en kwetsbare gezinnen worden actief bereikt.

- Prijs: transparant prijsbeleid, inclusief sociale tarieven.
- Communicatie: actuele informatie over het aanbod en afspraken in klare taal én telkens opgenomen in de UiTdatabank.
- Voorrangsregels:
 - Kleuters: er wordt bijzondere aandacht besteed aan het opvangaanbod voor kleuters, zodat hun specifieke behoeften en ontwikkelingsfasen worden gerespecteerd.
 - Kwetsbare gezinnen: er wordt actief gewerkt aan het aanbieden van opvang aan kwetsbare gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben.
 - Zorgbehoevende kinderen: kinderen met specifieke zorgbehoeften moeten indien mogelijk kunnen rekenen op gepaste opvang, met de nodige ondersteuning en zorg op maat.

4. Organisatorisch beleid

De organisator heeft een duidelijke structuur en beschikt over verzekeringen (burgerlijke aansprakelijkheid en ongevallen). Het organisatorisch beleid moet ten minste het beleidsvoerend vermogen van de opvanglocaties waarborgen. Dit houdt in:

- Beleidsvoering en visie: de organisatie moet beschikken over een duidelijke visie en beleidsplan voor de opvang van kinderen, waarin zowel de korte- als langetermijndoelen worden omschreven.
- Verantwoordelijkheden en structuren: er moeten heldere structuren zijn waarin de rollen en verantwoordelijkheden van medewerkers, leidinggevenden en de organisatie als geheel duidelijk zijn gedefinieerd.
- Financiële duurzaamheid en verantwoording: de organisatie dient over de nodige middelen en een duurzaam financieel beleid te beschikken, zodat de opvang op lange termijn gewaarborgd is.

5. Monitoring & evaluatie

De organisatie dient een duidelijk systeem voor monitoring en evaluatie van de werking van de opvanglocaties te hebben. Dit systeem moet de volgende elementen bevatten:

- Kwaliteitsmetingen: regelmatige metingen van de kwaliteit van de opvang door interne evaluaties.
- Ouderbetrokkenheid: actieve betrokkenheid van ouders in het evaluatieproces, bijvoorbeeld door middel van oudertevredenheidsonderzoeken.
- Bijsturing: het beleid moet flexibel genoeg zijn om bijstellingen te kunnen doorvoeren op basis van evaluaties en feedback.
- Klachtenprocedure: schriftelijke en mondelinge klachten worden geregistreerd. Ouders worden geïnformeerd over deze procedure.

6. Verbondenheid

De organisator werkt samen met lokale partners, scholen en het lokaal samenwerkingsverband BOA.

- Samenwerking met gemeenschapsinstanties: de opvanglocaties werken samen met lokale organisaties, scholen, gezondheidsdiensten en andere maatschappelijke instellingen om een geïntegreerde zorg- en ondersteuning structuur voor kinderen en gezinnen te bieden.
- Oudercommunicatie: Er wordt actief gewerkt aan het versterken van de communicatie en betrokkenheid van ouders bij de opvang van hun kinderen.
- Gemeentelijke betrokkenheid: De gemeente Heuvelland speelt een actieve rol in het waarborgen van de kwaliteit van de opvanglocaties en in het bevorderen van de samenwerking tussen de opvanglocaties onderling.

6. ERKENNINGSPROCEDURE

1. De organisator kan via het aanvraagformulier de erkenning aanvragen bij het college van burgemeester en schepenen.
2. De aanvraag wordt op ontvankelijkheid, volledigheid en inhoud gecontroleerd én kan indien nodig, bijkomende informatie opvragen.
3. De organisator wordt op de hoogte gebracht van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen.
4. De organisator kan het hele jaar door een aanvraag erkenning indienen.
5. De erkenning wordt toegekend voor drie jaar. Daarna moet opnieuw een erkenningsaanvraag worden ingediend.
6. Elke wijziging van werkings- of contactgegevens van de organisator na indienen van de erkenningsaanvraag moet onmiddellijk schriftelijk worden doorgegeven per mail naar jeugd@heuvelland.be.
7. Erkenning kan worden ingetrokken bij niet-naleving, ernstige klachten of stopzetting van de werking. De organisator krijgt steeds het recht op weerwoord.

7. SLOTBEPALING

Dit lokaal erkenningskader biedt een solide basis voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in Heuvelland en ondersteunt de betrokkenen bij het continu verbeteren van het opvangaanbod. Het bevordert de samenwerking tussen de gemeente, opvanglocaties, ouders en andere relevante partijen, met het oog op een veilige en kwaliteitsvolle omgeving voor alle kinderen.

Het lokaal bestuur kan het kader aanpassen bij gewijzigde regelgeving of lokale noden. De erkenning vormt geen automatische garantie op subsidiëring, tenzij anders bepaald in een aanvullend reglement.

Het erkenningskader werd goedgekeurd op het College van Burgemeester en Schepenen op 23 december 2025.

Kwaliteitslabel Kinderopvang stopt bij start 1 januari 2026. Het erkenningskader treedt in werking vanaf 1 januari 2026. Aanvragen voor erkenning kunnen vanaf deze dag ingediend worden.